༸སྐྱབས་རྗེ་༸རྒྱལ་བ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་ཅུང་བསྡུས་བཞུགས།

परम पुज्यनीय मेनरी के 33वें मठाधीश लुङतोग तनपई ञिमा रिनपोछे जी का संक्षिप्त जीवन–वृतान्त।।

A Short Biography of His Holiness the 33rd Abbot of Menri, Lungtok Tenpei Nyima Rinpoche

ཁྲི་གཡུང་དྲུང་གིས་སྒྲིག་རྩོམ་བྱས།

འབུམ་རམས་པ་ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཧིན་དྷི་ལ་བསྒྱུར།
འབུམ་རམས་པ་སྐལ་བཟང་ནོར་བུས་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར།

གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དྭ་རྒྱ་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
2017

© Author, **Tri Yungdrung**
First edition 2017, 500 Copies only.
Copyright © The Yungdung Bon

Hindi:Translated by:
Dr. Norbu Gyaltsen Negi

English:Translated by:
Dr. Kalsang Norbu Gurung

All rights reserved.
No portion of this book may be reproduced by any means without prior written permission from the author and the publisher.

Address:
Menri Monastery,
Dholanji P.O. Kotla Panjola
Via-Oachghat, Solan
H.P 173223. INDIA
E-Mail: triyungdrung@gmail.com
WWW.theyungdrungbon.com

དཔར་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༧འཇམ་མགོན་བོན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ་ས་གསུམ་ན་འགྲན་པའི་ཟླ་བོ་མ་མཆིས་པ་༧རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མཚན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་རྒུ་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་འགོད་ཅིང་བསླབ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་གང་གི་ཞལ་ཚབ་༧ཞྭ་དཀར་བསྟན་པའི་གཙུག་རྒྱན། བཀའ་དྲིན་བཞི་ཇོགས་ཀྱི་ཡབ་རྗེ་དཔོན་གསས་བླ་མ་གསང་གསུམ་བོན་གྱི་མཛོད་འཛིན་༧སྐྱབས་རྗེ་༧རྒྱལ་བ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་ཞུས་ན་༸ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་དང་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་ནི་སོ་སྐྱེས་ཕལ་བས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྨོས་ག་ལ་དགོས།

དེ་ཡང་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཤར་རྫ་པའི་ཞལ་ནས། "ལར་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས། །རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྒོས། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་གནས་པས། །མཐའ་གཉིས་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། །འབྲིང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བློས། །འཁོར་བའི་གྲོང་ལས་རྣམ་པར་ཐར། །དེ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་དང་། །ཐ་མས་དད་པ་རྣམ་དག་གིས། །ངན་འགྲོའི་གནས་ལས་ཐར་པའི་ཚུལ། །དེ་དག་དེ་ཡི་བཤད་བྱ་ཡིན། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བླ་མ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ལས་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསླུ་མེད་རྒྱལ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ལྟར་རོ། །

ད་ལན་འདིར་ཡང་༸སྐྱབས་རྗེ་རྩ་བའི་བླ་མ་གང་གི་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཕྱི་རབས་རྗེས་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་དད་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་ཕྱིར་དང་བླ་མ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆེ་བ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་དམིགས་ཏེ་གང་གི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས་ཚིག་གི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལོ་ཚིགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་དོན་གནད་གལ་ཆེན་ཁག་གཅིག་ཕྱོགས་བསྡུས་སྙིག་སྒོམ་ཞུས་པའི་ཁུལ་ཡིན། རྣམ་ཐར་ཞུང་བསྡུས་འདིར་ཆེད་དུ་མ་བཀོད་པ་དང་ཡང་ན་མ་འཕོད་པ་རྣམས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་འགོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལགས་ན་དེ་ལུགས་ཀྱང་དགོངས་འཛུགས་ཞུ།

གཞན་ཡང་བྲེལ་ཟིང་གི་བར་ནས་འབུམ་རམས་པ་སྐལ་བཟང་ནོར་བུས་དང་བླངས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་དབྱིན་བསྒྱུར་གནང་བ་དང་། འབུམ་རམས་པ་ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་བས་མཁས་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཆེད་དུ་བཀའ་དྲིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། དེ་མིན་ཞུ་དག་དང་ཁ་གསབ་སོགས་གནང་མཁན་༸སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། མཐའ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན་བཤད་སྒྲུབ་མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་དོན་འགྲུབ་ལགས་བཅས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

ད་ལན་ཕྲན་ནས་འདི་ཙམ་བགྱིས་པའི་བསྐལ་པ་བྱུང་བ་ཡང་མི་ལོ་རྩིལ་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་རང་གི་བུ་ཕྲུག་བཞིན་དུ་གསོས་ཤིང་བསྐྱངས་པའི་༸སྐྱབས་རྗེ་བླ་མ་དམ་པ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲིན་ལན་ནི་ཆེས་འཁོར་ཐབས་བྲལ་ཞིང་། དུས་ནམ་ཀུན་ཏུ་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་སྙིང་དབུས་ནས་དྲན་བཞིན་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བླ་མ་དམ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རུ་གྱུར་ཅིག

ཆོམ་སྒྲིག་པས་སྨན་རིའི་གླིང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ཟླ་༩ཚེས་༢༧ཉིན།

དཀར་ཆག

དཔར་སྐྲུན་གསལ་བཤད། .... (3)

རྣམ་ཐར་བོད་ཡིག .... (7)

Hindi .... (31)

English .... (41)

(རྣམ་ཐར་PDFཅན་འདིར་སྐྲུ་པར་རེ་བྲུང་ལས་ཚང་མ་མེད་པ་བཟོས་ཡོད། དྲ་ལམ་ཁག་ཏུ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟུགས་དགོངས་འཇགས་ཞུ།)

༄སྐྱབས་རྗེ་༄རྒྱལ་བ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་ ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ རྣམ་ཐར་ཉུང་བསྡུས་བཞུགས།

༄འཛམ་གླིང་བོན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ཞྭ་དཀར་བསྟན་པའི་དབུ་འཁྲིད་༄སྐྱབས་རྗེ་༄རྒྱལ་བ་སྨན་རི་བའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སྣད་དུ་ཞུས་ན་༅ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་བ་གཤེན་གྱི་འབྱུང་ལྷུན་(༣༠༡)བོད་ས་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་(༡༩༢༩)ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་བོད་མདོ་སྨད་ཤར་ཁོག་ཏུ་ལྗོངས་ལྗོང་ཚང་ཞེས་པའི་དུད་ཁྱིམ་དེར་ཡབ་ལྗོངས་ལྗོང་རྒྱལ་ལོ་དང་ཡུམ་བར་རོང་བཟའ་མཚོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་མཚན་ལ་བླ་མ་ཐར་ཞེས་གསོལ།

༡༩༣༥ དགུང་གྲངས་བདུན་བཞེས་སྐབས་སྐྱུང་ཚང་དགོན་གྱི་ཀན་བྱ་ཚང་སྤྱུང་ཐར་གྱི་མདུན་ནས་དང་པོ་ཀློག་འདོན་འབྲི་གསུམ་ནས་རིམ་བཞིན་སྦྱོངས་པ་གནང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཚོ་ག་རྒྱས་བསྡུས་དང་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲུབ་སྐོར་སོགས་འདོན་ཆོག་གི་རིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཞོར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་རྩ་དང་རྟུལ་ཚོན་བཅས་ལའང་ཏུར་བརྩོན་

ཆེན་པོས་སྦྱངས་པ་གནང་།

༡༩༩༧ དགུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ཐོག་འདོན་དབྱངས་གྱེར་གསུམ་དང་། འབུད་རྡུང་དཀྱིལ་གསུམ་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ལྷོད་མེད་གནང་། སྐབས་དེར་ཁོང་གི་མ་ཡུམ་སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་དུས་ནས་ལྷ་ལམ་དུ་གྱུར་སྐབས་བསྟན་པ་ལྷུན་གྲུབ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་དུས་བཞི་ཁམས་རྩིས་དང་མ་བུ་དཔྱ་གྲོགས། རྩ་དཔྱད་སྨན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་གནང་སྟེ་ཟིང་ཆུ་སྟོད་སྨད་དང་བབ་བཟོ་སོགས་ས་ཆ་གང་སར་མ་ཡུམ་གྱི་དགེ་རྩར་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་འགྲོ་ནད་ཀྱིས་གདུང་བ་རྣམས་ལ་སྨན་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་གནང་མཛད།

༡༩༩༨ དགུང་གྲངས་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་ཛ་བ་སྣང་ཞིག་དགོན་གྱི་ནང་ཆེན་ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་སྔོན་འགྲོ་ཞུས་ཏེ། སྔོན་འགྲོ་ཚར་གསུམ་བསགས་སྦྱངས་གནང་མྱོང་གསུངས།

༡༩༩༩ དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོག་དགའ་མལ་དགོན་གྱི་དཔོན་སློབ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་གིས་མཚན་ལམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ལ་**ཤེས་རབ་རྒྱལ་ཁྲིམས**་སུ་གསོལ། སྐབས་ཤིག་ཏུ་སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་མཁའ་ཡགས་མཁས་པ་མའི་ཡང་སྤྲུལ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གྲགས་ནའང་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་ངོས་བཞེས་མཛད་མེད་པ་ཡང་གསུངས།

༡༩༤༥ དགུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་ཐོག་རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཆེན་པོའི་འཁྲུངས་སྐར་དང་བསྟུན་ཏེ་སྐྱུང་ཚང་བླ་མ་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་གཙང་གཙུག་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཤིང་མཚན་ལ་ཤེས་རབ་རྣམ་དག་ཏུ་གསོལ། ཧོར་པ་དྲུང་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། མངོན་བརྗོད་སྙན་ངག་རྩིས་དཀར་ནག མཚན་ཉིད་རིག་པའི་བསྡུས་ཚད་ཐེག་རིམ་ས་ལམ་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ལ་གསན་བསམ་ལེགས་པར་མཛད།

༡༩༥༧ དགུང་གྲངས་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་བཞག་ཅིང་བཀའ་རབ་འབྱམས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་མཚན་བཏགས་བཞེས།

༡༩༥༥ དགུང་གྲངས་ཉེར་བདུན་ཐོག་རྒྱལ་རོང་རྒྱལ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་

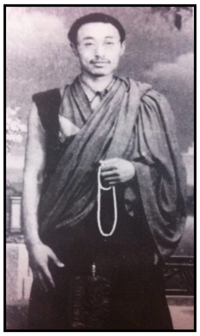

ཚན་ཁྲོ་སྐྱབས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་དྲུག་ཟུར་དུ་ཕེབས་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཀའ་འགྱུར་ཤིང་དཔར་ཅན་ཚར་གཉིས་བླུས་ཏེ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་སྐྱུང་ཚང་དགོན་པའི་ནང་རྟེན་དུ་ཕུལ་ཞིང་། མཛད་བཅུ་དང་ཚོག་བཅུ་གཉིས་ཁམས་ཆེན་བཅས་བླུས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དྲིན་ལན་དུ་ཡབ་གཞིས་ལྗོངས་ལྗོང་ཚང་གི་མཆོད་ཁང་དུ་རྟེན་བཞག་གནང་།

༡༩༥༧ དགུང་གྲངས་ཉེར་བརྒྱད་ཐོག་རྫ་ཨ་བྲག་བླ་མ་ཨ་ལགས་སྣང་གསལ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དབང་ལུང་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་། དེ་མཚམས་གྲྭ་ས་འོག་མ་རབ་ལེགས་གཡུང་དྲུང་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལམ་ལྷ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་མདུན་ནས་གྲྭ་སའི་སྒྲིག་སྲོལ་ལྟར་གཙང་གཙུག་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཤིང་མཚན་ལ་**སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན**་དུ་གསོལ། གྲྭ་ས་གོང་མ་གཙང་བཀྲ་ཤིས་སྨན་རི་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སུམ་ཅུ་པ་བསྟན་པ་བློ་གྲོས་མཆོག་ལ་མཇལ་ཞིང་སྐུ་མདུན་ནས་སྔོན་རྒྱུད་སྐོར་བཞིའི་དབང་ལུང་ཞུས། ལོ་དེའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་བའི་ནང་དུ་སྟག་གྲུ་ཁ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱིད་ཚལ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཤིང་། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་བྱང་ཆུ་ཁམས་ཚན་ནས། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མདོ་བ་མཁན་པོ་དང་ཀུན་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་བྱང་གི་སྐུ་མདུན་ནས་རྟགས་རིགས་དང་བློ་རིག གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་སོགས་ལ་གསན་བཞེས་མཛད་པ་ཡང་བྱུང་།

༡༩༥༨ དགུང་གྲངས་སོ་གཅིག་ཐོག་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་ལྷ་སར་ཟིང་འཁྲུགས་ལངས་ཤིང་། ཚེས་བཅུའི་མཚན་གུང་ཙམ་དུ་༧སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་དང་མཁར་རྫིའུ་བསམ་གཏན་བཅས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་རྒྱབ་རི་དགེ་འཕེལ་དབུས་རྩེ་བརྒྱུད་དེ་རྫིའུ་ཚང་གི་གདན་ས་སོགས་ལ་མཇལ་ནས་བལ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས།

༡༩༦༠ དགུང་གྲངས་སོ་གཉིས་ཐོག་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ལམ་བར་དུ་བལ་བོད་ས་མཚམས་ཀྱི་སློ་ཚུ་མིག་བརྒྱ་རྩ་དང་། ཀླུ་བྲག་དགོན། ཛོང་

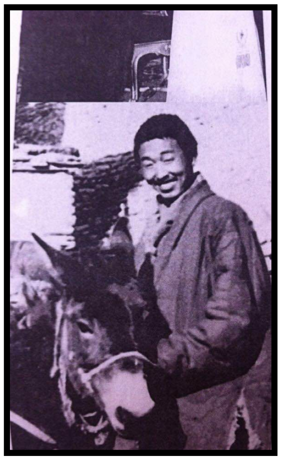

གསར་དགོན་པ། དོལ་པོ་ཚ་དགའ། ཧ་རབ་ཤྲིབ་ཕྱོགས། བསམ་གླིང་དགོན་པ། མཚོ་སྐྱུངས་མོ། བར་གླེ་སོགས་བལ་ཡུལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བོན་གྱི་ལྷ་སྡེ་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཕེབས་ནས་དེར་བཞུགས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་དབུང་ནས་རྩ་ཆེའི་དབང་ལུང་མང་པོ་ཞུས། དེ་སྐབས་རིན་བྲལ་གྱི་གསུང་རབ་དུ་མའང་གཡར་ཞུས་མཛད་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་རུ་འབྱོལ་དཔར་དུ་བཏབ་པ་མ་ཟད། གསུང་རབ་རྣམས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའི་དཔེ་མཛོད་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྡུ་གནས་གལ་ཆེན་ཁག་ཏུ་འགྲེམས་སྤེལ་མཛད།

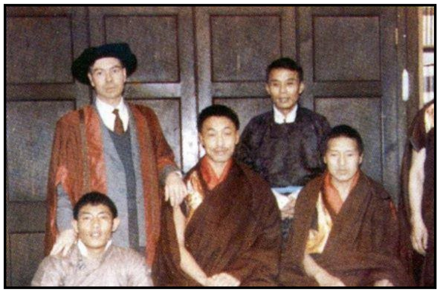

༡༩༦༡ དགུང་གྲངས་སོ་གསུམ་ཐོག་དབྱིན་ཇིའི་མཁས་དབང་བདེ་གསལ་དགེ་རབ་ (Prof. David Snellgrove)གྱིས་དབྱིན་

ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་(London)གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་མོར་དགེ་རྒན་གནང་རྒྱུའི་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། སློབ་གཉེར་ཁང་དེར་བོད་དང་བོན་གྱི་རིག་གཞུང་འཆད་ཁྲིད་ཀྱི་ཞོར་དུ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ལ་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་སྟེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། དབྱིན་ཡུལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་རིག་གཞུང་ཚོགས་འདུ་དུ་མར་ཞུགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་(Pope Paul VI)མཆོག་ལ་མཇལ་བཅར་གྱིས་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་སྙིང་སྐོར་ལ་གསུང་མོལ་བགྲོ་གླེང་གནང་།

༡༩༦༧ དགུང་གྲངས་སོ་ལྔའི་ཐོག་ཕྱིར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མ་སུ་རི་(Mussoorie)རུ་ཡོད་པའི་བྱེས་ཀྱི་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མ་དེའི་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་

ནས་དེར་དགེ་རྒན་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་ནས་རྒྱུན་རིང་བཞུགས།

༡༩༧༧ དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱད་ཐོག་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཕེར་ཁ་ཝེར་ནེ་(Per Kvaerne)ལགས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ཐོག་ནོར་ཝེ་(Norway)རུ་བསྐྱོད་དེ་ཨོ་སུ་ལོ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་(University of Oslo)རུ་ཞིབ་འཇུག་དང་དགེ་རྒན་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་ནས་བཞུགས།

༡༩༧༨ དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་བཞེས་ཐོག་བོན་གཞིས་ནས་རབ་ལེགས་གཡུང་དྲུང་གླིང་གི་༧མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙོས། ༧ཡོངས་འཛིན་ཐུ་བོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་དང་། དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག རྫེ་དྲུག་མཁན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན། ཕྱུག་འཚོ་མཁན་པོ་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན། སྲ་བླ་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན། ཞུ་བླ་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན། བླ་མ་གཡུང་དྲུང་བདུད་འདུལ། སྟེ་བླ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ། དྲང་སྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག དྲང་སྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསམ་གཏན། དགེ་རྒན་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། དགེ་རྒན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡེ་ཤེས། དབུ་མཛད་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ལེགས། གཞིས་འགོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་བོན་འབངས་སྤྱིའི་དོན་དུ་བཀའ་གྲོས་གཅིག་ཏུ་བགྲོས་ཏེ། སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་དུ་མའི་མཚན་བྱང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཟན་རིལ་བསྒྲིལ་བ་ལས། ༧ཉ་དཀར་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་ཚབ། དཔལ་རྒྱལ་བ་སྨན་རི་བའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་

མཐོན་པོའི་མངའ་བདག་དམ་པར་བོན་སྐྱོང་བཀའ་སྲུང་གི་ལུང་རྟགས་སུ་༸སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་ཉིད་ལ་ཟན་རྟགས་བབས་པ་ལགས་སོ། །

༡༩༦༩ དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུའི་ཐོག་བོན་གཞིས་སུ་ཕེབས་ཤིང་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཏེ། ཕྱི་ཟླ་(༣)ཚེས་(༩)ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་གཡུང་དྲུང་གླིང་གི་མཁན་ཆེན་དང་རྩེ་དྲུག་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དག་པ་བྲང་སྲོང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཤིང་། སྤྱི་དྲིའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་༸རྒྱལ་བ་སྨན་རི་བའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་མཆོག་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། ལྷག་དོན་དུ་གཞིས་བྱེས་བོན་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང་། འདྲེན་པའི་དཔོན་གསས་བླ་མ་ཏུ་མི་འཛིགས་གདོང་ལྔས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད་ནས་མཚན་དུ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་སུ་གསོལ།

༡༩༧༠ དགུང་གྲངས་ཞེ་གཉིས་ཐོག་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པའི་གནས་སུ་“དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་གི་དགོན་སྡེ་”ཕྱག་འདེབས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཞེངས་བསྐྲུན་མཛད་དེ། གྲྭ་ས་གོང་མའི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ་རྣམས་མི་ཉམས་བརྒྱུད་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོའི་མཛད་པ་ངལ་མེད་དུ་བསྐྱངས།

༡༩༧༣ དགུང་གྲངས་ཞེ་བཞི་བཞེས་ཐོག་དགོན་གྲོང་གཉིས་ཀྱི་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་དམིགས་ནས་སྨན་ཁང་གསར་པ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་བོད་གཞིས་སེར་སྐྱ་མི་མང་དང་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྲོང་ཚོ་སོགས་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བཤད།

༡༩༧༥ དགུང་གྲངས་ཞེ་བདུན་ཐོག "**བོད་གཞིས་ཐོབ་ རྒྱལ་གསར་པའི་ཉིན་མོའི་སློབ་གྲྭ**"ཞེས་པ་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་གཟིགས་རྟོག་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་དེ་གསར་དུ་བསྐྲུན་ཞིང་། བོད་དང་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཁག་ནས་སླེབས་པའི་བོད་ཕྲུག་ཉམ་ཐག་དང་དྭ་ཕྲུག་སྐྱོང་ཕྲག་རྣམས་བསྡུས་ནས་"**བོད་ཕྲུག་བདེ་དོན**"ཞེས་པའི་ཚོགས་སྡེ་བཙུགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བའི་སྐལ་པ་བསྐྱལ།

༡༩༧༨ དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུའི་ཐོག་ཟླ་(༡༠)ཚེས་(༡༣)ཉིན་༸འགོ་ས་མཆོག་གི་ཐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞིའི་འོག་༸སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་"**གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་བླ་ཆེན**"དུ་བཀའ་ཤག་ནས་ངོས་བཞེས་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་བསྩལ་གནང་ཞིང་། ལོ་དེར་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་"**གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ**"གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་ཐུན་མིན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གཞུང་བཀའ་པོད་དྲུག་དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀུན་ལ་འཆད་ཉན་བྱས་ཏེ་

མཐར་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་མཚན་བཏགས་འབུལ་བའི་བཅའ་སྒྲིག་སོགས་གནང་འབེབས་མཛད།

༡༩༧༩ དགུང་གྲངས་ང་གཅིག་བཞེས་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་གྲོས་ཚོགས་(2nd International Association of Tibetan Studies)ཐེངས་གཉིས་པ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨོག་སི་ཕོར་ཊེ་མཐོ་སློབ་(University of Oxford)ཏུ་མགྲོན་འབོད་ཀྱིས་ཚོགས་ཞུགས་གནང་། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཞུགས་མཁན་ཐོག་མ་དེ་ཡང་ཁོང་ཡིན་པར་བཤད།

༡༩༨༧ དགུང་གྲངས་ང་དགུའི་ཐོག་སྐྱབས་རྗེའི་ཁྲི་འཛིན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྐུ་ཐོག་ལ་སྐྱབས་ཆེན་རེ་ཚོགས་སྒྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ་དེར་༧སྐྱབས་རྗེ་

མཆོག་གིས་“ཁྲོ་བོ་འོད་ཟེར་འཁྱིལ་བའི་སྒྲུབ་ཆེན་”བཙུགས་ནས་བྱིན་རླབས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་མཛད། ལོ་དེར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་<<བོན་སྒོ་>>ལོ་དེབ་དང་པོ་བླ་ཁྲི་ཉི་མ་གྲགས་པས་གཙོ་སྒྲིག་འོག སྐུ་ཡི་དཔོན་པོ་རྒྱལ་བཙན་ཚང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་སྒྲིན་བདག་གཉེར་ཞིང་ཐོག་མར་གསར་སྐྲུན་བྱས། གཞན་ཡང་འདི་ལོར་ཝཱ་ར་ཎ་སིའི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་དང་བཀའ་བགྲོས་མཛད་དེ་ལོ་དེར་ཝཱ་ར་ཎ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྡེ་ཚན་འཛུགས་ཆོག་པའི་དངོས་བཞེས་གནང་ནས་ལོ་གཉིས་རྗེས་སུ་དངོས་སུ་བཙུགས་གནང་།

༡༩༨༨ དགུན་གྲངས་དྲུག་ཅུའི་ཐོག་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་གི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་འཆད་ཉན་གྱི་འབྲས་རྟགས་རྣམས་སྤྱན་སྔར་བསྟར་བས་༸གོང་ས་༸མཆོག་གིས་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོས་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་དགྱེས་ཉམས་དང་བཅས་འདི་ནས་བསླབ་པ་མཐར་སོན་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་ངོས་བཞེས་ཕྱག་རྟགས་བསྩལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་ཐོབ།

གཞན་ཡང་འདི་ལོར་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་སླེབས་པའི་བོན་ཕྲུག་ཕོ་མོ་དབྱེར་

མེད་བཞུགས་ཡུལ་“**བོན་བུ་ཁྱིམ་ཁང་**”ཞེས་པ་ཡང་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་།

༡༩༩༣ དགུང་གྲངས་རེ་བཞིའི་ཐོག་རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཆེན་པོའི་འཁྲུངས་སྐར་ཉིན་ཡང་སྟོན་དགེ་བཤེས་འཕྲིན་ལས་ཉི་མ་མཆོག་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་གི་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་མཛད་ཅིང་གསང་གསུམ་བོན་གྱི་མཛོད་འཛིན་༸སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པའི་མཚན་བཏགས་གསོལ་གནང་། འདི་ལོར་༸སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་འོག་ཝཱ་ར་ཎ་སིའི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགེ་སློབ་ཁང་ཞེས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་མཛད།

༡༩༩༤ དགུང་གྲངས་རེ་དྲུག་ཐོག་༸སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཐོག་མར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་བོན་གྱི་གྲྭ་ས་གོང་མ་གཙང་༸བཀྲ་ཤིས་སྨན་རི་དགོན་དུ་རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཆེན་པོའི་གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་མངའ་གསོལ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བོད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཕེབས་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་མང་དུ་གནང་སྟེ་སྐྱེ་འགྲོའི་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་སར་ཐར་པའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བསྐྲུན།

༡༩༩༨ དགུང་གྲངས་རེ་བརྒྱད་བཞེས་ཐོག བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཐེངས་གཉིས་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་། དེ་དུས་གདན་ས་སྨན་རི་དང་གཡུང་དྲུང་གླིང་། ཁྱུང་པོ་རི་རྩེ་དྲུག་དང་སྟེང་ཆེན་དགོན་སོགས་དང་ཧོར་ཀླུ་ཕུགས་དང་སྤ་ཚང་དགོན། སྤུ་བླ་དགོན་སོགས་ལ་ཕེབས། གཉན་རོང་རྫོང་ཁོངས་ནས་སོག་སྡེ་བོན་དགོན་སོགས་ལ་ཕེབས། འཁྲུངས་ཡུལ་ཐིང་ཆུ་ལ་ཕེབས་ནས་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཁག་ཚང་མ་ལ་ཕེབས་གནང་མཛད་དེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་བྱུང་།

༡༩༩༩ དགུང་གྲངས་རེ་དགུའི་ཐོག་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་"**གཡས་རུའི་འཆད་རྩོད་ཆེན་མོ་**"དབུ་འཛུགས་གནང་སྟེ། དགུན་ཟླ་གཅིག་གི་རིང་དམིགས་བསལ་གཡས་རུའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་འཆད་ཉན་མཛད་རྒྱུའི་སྲོལ་རྒྱུན་བཙུགས།

༢༠༠༡ དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་ཐོག་རྗེ་རུ་དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་གཡུང་དྲུང་མཆོག་བལ་ཡུལ་༸དཔལ་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དགོན་གྱི་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་གནང་། ལོ་དེར་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པའི་ལྷོ་ངོས་སུ་བཙུན་དགོན་"**རད་ན་སྨན་གླིང་**"ཕྱག་བཏབས་གནང་།

༢༠༠༣ དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་བཞེས་ཐོག་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་༸གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་མཛད་སྒོ

རྒྱ་ཆེན་སྤེལ་ཞིང་། ལོ་དེའི་དགུན་ཁར་བོན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་རེ་དོན་བཞིན་ཡི་དམ་ཕྱི་ནང་གསུམ་གྱི་བཀའ་དབང་རྒྱས་པར་བསྩལ་གནང་མཛད།

༢༠༠༩ དགུང་གྲངས་དོན་དྲུག་བཞེས་ཕོག་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་(Vishnu Sadhashiv Kokje)མཆོག་༄དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་གི་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་དགེ་བཤེས་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་གདན་འབོད་ཞུས། ཕྱི་ཟླ་(༦)པར་༄སྐྱབས་རྗེ་༄རྒྱལ་བ་སྨན་རི་བའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བསྟན་འགྲོའི་མཛད་འཕྲིན་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐེངས་གསུམ་པ་བསྐྱངས་ནས་མཛད་འཕྲིན་བླ་མེད་བྱུང་།

༢༠༠༥ བོན་གཞིས་སུ་"གསང་སྔགས་སྒོམ་སྒྲུབ་གླིང་"ཕྱག་བཏབས་གནང་པ་དང་། ༢༠༡༡ལོར་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ནས་ད་ལྟ་བོན་གཞིས་དགེ་བསྙེན་སྔགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སྒྲུབ་བཞུགས་གནས་དང་། བོན་གྱི་དུས་ཆེན་ཁག་སྒྲུང་བརྩི་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༢༠༠༧ དགུང་གྲངས་དོན་དགུའི་ཕོག་༄དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་"གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་མོ་"ཡོངས་སུ་བཞེངས་བསྐྲུན་གྲུབ་སྟེ་༄གོང་ས་མཆོག་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པས། དཔེ་མཛོད་དུ་བོན་བན་ཟུང་གི་བཀའ་འགྱུར་དང་བརྟེན་འགྱུར་གྱིས་

གཙོས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པར་འཛོམས་པ་ལ་༸གོང་ས་༸མཆོག་གིས་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོས་གསུང་གི་བསྔོད་བསྔགས་ཡང་ཡང་གནང་།

༢༠༠༩ ལོར་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་ཐོག་༧དཔལ་ལྡན་སྨན་རིའི་བླ་བྲང་ནས་སྐྱབ་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པ་དབལ་ཕུར་ཞི་ཁྲོ་གཉིས་དང་། བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་འབར་བའི་སྒྲུབ་ཆེན་རྒྱས་པ་ཚོགས་གནང་མཛད།

༢༠༡༠ དགུང་གྲངས་གྱ་གཉིས་ལ་བཞེས་ཐོག་ཡུ་རོབ་གླིང་ཆེན་གྱི་ཧྥ་རན་སི་(France)རྒྱལ་ཁབ་ནང་༧སྐྱབས་རྗེ་རྒྱལ་བ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཕྱག་བཏབས་གནང་བའི་གཡུང་དྲུང་བོན་ཚོགས་གཤེན་བསྟན་དར་རྒྱས་གླིང་གི་བླ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། གཤེན་བསྟན་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྟེ་༧སྐྱབས་རྗེ་༧རྒྱལ་བ་སྨན་རིའི་མཁན་སློབ་རྣམ་གཉིས་ཞལ་འཛོམས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ལ་བཀའ་མོལ་ཟབ་རྒྱས་གནང་།

༢༠༡༡ དགུང་གྲངས་གྱ་གསུམ་བཞེས་ཐོག་སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་"གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དྭ་ཚིགས་ཆེན་མོ་"ཞེས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་དང་དབུ་འབྱེད་གནང་ནས་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་དང་བོན་གྱི་རིག་གཞུང་གནས་ཚུལ་སོགས་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་སའི་སྟེགས་

བུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

༢༠༡༣ དགུང་གྲངས་གྱ་ལྔ་ཐོག་༧སྒྲུབ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་༧དཔལ་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཡི་ཕྲེང་བ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་༧གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་སློལ་གནང་ཞིང་སྨན་རིའི་གླིང་གི་ཕྱི་ནང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་འབུལ་ཞུས་ནས་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པས་ཀྱང་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་གནང་།

འདི་ལོར་༧དཔལ་ལྡན་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེ་དགུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བ་དང་སྟབས་བསྟུན། ༧སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་གཉིས་གཙོས་བསླབ་གསུམ་འདུས་མང་ཡོངས་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་དོན་བཞིན་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཤིང་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་སློབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ལ་སྨན་པའི་བཀའ་བགྲོས་བླ་མེད་མཛད།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་(༡༥)ཉིན་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ་བཀའ་དབང་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་གོ་སྒྲིག་ལྟར་༸སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཡི་དམ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བཀའ་དབང་གནང་ཞིང་། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་(༡༨)ཉིན་བར་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་བོན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཡི་དམ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་དབང་ཆ་ཚང་དང་ནང་རྒྱུད་གསང་སྔགས་ཡི་དམ་གསས་མཁར་མཆོག་ལྔའི་

བཀའ་དབང་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བསྩལ།

༢༠༡༩ དབྱུང་གྲངས་ཟླ་དྲུག་ཕྱོག་བོན་གཞིས་སུ་**"གསོ་རིག་འབུམ་བཞིའི་མཐོ་སློབ་སྨན་རིའི་གླིང་"**གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་ལོ་དེར་རྒྱུན་ལས་དང་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་སོགས་བཀོད་ཅིང་ད་ལྟ་སློབ་ཕྲུག་ཀྱང་གྲངས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཧྥ་སའི་དབུས་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཚད་ལྡན་དེབ་སྐྲེལ་ཡང་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན།

༢༠༡༥ དབྱུང་གྲངས་ཟླ་བདུན་བཞེས་ཕྱོག་ཧོར་ཟླ་བདུན་པ་སྟེ། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་ནས་སྟོང་གཞི་ཙམ་བཞེས་ཚུལ་བསྟན། སྨན་རིའི་གྲྭ་ཚང་ནས་ཡི་དམ་དཔལ་ཕུར་གྱི་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་འབུལ་དང་། མ་མཆོག་སྲིད་པ་རྒྱལ་མོའི་འབུམ་ཚོགས་སོགས་སྐུ་ཕྱིའི་ཞབས་རིམ་གང་རྒྱས་ཞུས།

༢༠༡༨ དབྱུང་གྲངས་ཟླ་བརྒྱད་བཞེས་ཕྱོག་གཡུང་དྲུང་བོན་གཉེན་གླིང་གི་གོ་སྒྲིག་འོག་བོན་ཚོགས་དེའི་དབུ་འཛིན་སྐྱོང་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་འགན་བཞེས་ཀྱིས་ཨ་རིའི་སྨན་ཁང་སོགས་ལ་བསྟེན་གཏུགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་མཛད་ཅིང་ཞོར་དུ་ནུབ་ཕྱོགས་ཁག་གི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་དབང་བསྩལ་གནང་། ལོ་དེའི་སྦྲ་སེང་སྤྲུབ་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་བདུན་པའི་ཉིན་༄སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་གིས་བོན་གཞིས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་ཞེས་རབ་སྨྲ་སེང་གི་བཀའ་དབང་བསྩལ་གནང་།

༢༠༡༧ དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུ་བཞེས་ཐོག་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་བྱ་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་སྟེ། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༧)ཟླ་(༨)ཚེས་(༡༩)ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་(༦|༢༥)ཐོག་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་མོ་

༄དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་གི་ བླ་བྲང་དུ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཐུགས་དམ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ངང་ནས་དགོངས་པ་བོན་དབྱིངས་སུ་གཟིགས་གནང་མཛད། སྐུ་ཞི་བར་མ་གཤེགས་པའི་ཉིན་གསུམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཁོང་གིས་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་སྐད་བཏང་ཏེ་ས་གནས་ཉིན་སློབ་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཕོ་མོ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་མཇལ་ཁ་གནང་ཞིང་མངར་མོ་སོགས་གསོལ་བསྩལ་གནང་། ཕྱི་ཉིན་བླ་བྲང་ཕྱི་འཁྲམས་སུ་ཕེབས་ནས་བོན་གཞིས་མི་མང་རྒན་གཞོན་ཕོ་མོ་ཡོངས་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་ཞིང་དགྱེས་བརྩེས་མཛད། ཕྱི་ཚེས་(༡༩)ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་བླ་གྲྭ་ཡོངས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བྱུང་།

མདོར་ན་ད་ལྟའི་བར་དགུང་གྲངས་(༤༨)ལ་ཕེབས་པའི་བར་དུ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཁག ཁྱད་པར་དུ་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་བོན་འཕྲེལ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པ་དང་། བོན་འབངས་གཞོན་སྐྱེས་ཀུན་ལ་

གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་བསྐྱལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལས་བརྒལ་བར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་བསྐྱལ་ཏེ་རྒྱ་བལ་བོད་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དགོན་པའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་སོགས་མངགས་གཏོང་མཛད་ཅིང་། ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་སུ་བོན་ཚོགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན། ཞིབ་འཇུག་པའི་མཁས་དབང་སོགས་སྐྱིད་བསྲིང་མཛད་ཡོད་པ་དང་༸དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་འདིར་ཡང་ཞྭ་དཀར་བསྟན་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་བུ་སློབ་ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་ནས་ཕེབས་པའི་བུ་སློབ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་མཛད་གནང་ཡོད་པ་སོགས་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མེད། གཞན་ཡང་བཀའ་རྩོམ་གྱི་སྐོར་ལའང་བོན་གྱི་བསྟན་རྩིས་ཀུན་བཏུས་དང་། བསྟོད་ཚོགས་སྣ་ཚོགས། ཚོ་ག་ཁག་གི་ཟིན་བྲིས་སོགས་དུ་མ་བཞུགས་ཡོད་པ་བཅས་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་༸སྐྱབས་རྗེ་༸རྒྱལ་བ་སྨན་རི་བ་མཆོག་གིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་བཞིན་སྔར་གྱི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་ལ་ཁ་གསབ་ཞུས་ཏེ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་བཞིན་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༧)ལོའི་བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་ཕྲན་སྨན་རིའི་བཀའ་རམས་པའི་མིང་ཙམ་འཛིན་པ་ཁྲི་གཡུང་དྲུང་ནས་སྤེལ་བ་དགེ་འགྱུར་ཅིག །

ཐ་ཚན་མུ་ཙུག་སྨར་རོ། །

परम पुज्यनीय मेनरी के 33वें मठाधीश लुङतोग तनपई ञिमा रिनपोछे जी का संक्षिप्त जीवन–वृतान्त

परम पुज्यनीय लुङतोग तनपई ञिमा रिनपोछे जी का जन्म तिब्बत स्थित दोमद प्रान्त (अमदो) के शरदोङ नामक स्थान पर जोङदोङ छ़ङ परिवार में सन् 1926 ई०, भोटी पचांग के अनुसार पाँचवें माह के 15वीं तिथि अर्थात् पूर्णिमा के दिन हुआ। उनके पिता का नाम जोङदोङ ग्यल–लो तथा माता का नाम बररोङ ज़ा छ़ोमो था। जन्म के बाद उनका नाम लामा थर रखा गया।

सन् 1935 ई० में सात वर्ष की अवस्था में क्यङ छ़ङ गोनपा के ज़छङ स्रुङ थर नामक गुरू से आप ने अक्षर ज्ञान से लेकर प्रारम्भिक शिक्षा ग्रहण किया। तत्पश्चात् वे क्रमशः संक्षेप एवं विस्तृत विधि पूजा सम्बन्धित ज्ञान तथा इष्ट देव की सिद्धि पूजा विधि आदि में भी पारंगत हो गये। उन्होंने मण्डल निर्माण विद्या आदि का भी परिश्रम पूर्वक ज्ञान प्राप्त किया।

सन् 1941 ई० में 13 वर्ष की आयु में गोनपा के सभी विधि पूजा के पाठ एवं वाद्ययन्त्र बजाने में परांगत हो गये। उनके 13 वर्ष की अल्पायु में ही उनके के माता जी का देहान्त हो गया। आप ने तनपा ल्हुनडुब ग्याछ़ो जी के सानिध्य में रहकर चिकित्सा शास्त्र की शिक्षा ग्रहण की। पश्चात् जिङछु प्रान्त के ऊपरी एवं नीचले तथा बबसो नामक क्षेत्रों में पधार कर माता जी के पुण्यार्थ को लक्ष्य कर रोग से पीड़ित लोगों को उनकी आवश्यकता के अनुसार औषधि दान किया।

सन् 1942 ई० में 14 वर्ष की आयु में ङवा नङज़ीग गोनपा के नङछेन शेरब तन्ज़िन से पूर्वयोग साधना की शिक्षा ग्राहण कर तीन बार पूर्वयोग साधना की अभ्यास भी की।

सन् 1944 ई० में 16 वर्ष के आयु में गामल गोनपा के आचार्य शेरब फुन्छोग ने स्वपन तथा उनके मंगल चिन्हों पर आश्रित होकर उनको शेरब छुलठिम (प्रज्ञा शील) नाम दिया। एक समय आप परम पुज्यनीय खा यगस खसपा के अवतार के रूप में लोगों के मध्य प्रसिद्ध हुए जिसे आप ने स्वीकार नहीं किया।

सन् 1945 ई० में 17 वर्ष की आयु में ग्यलवा ञममेद शेरब ग्यलछ़न रिनपोछे (मेनरी गोनपा के प्रथम संस्थापक) के जन्म दिन के अवसर पर क्यङछ़ङ लामा शेरब तनपई ग्यलछ़न से श्रामणेर (के 25 सवंर) की दीक्षा प्राप्त की। आपका श्रामणेर नाम शेरब नमदग रखा गया। आपने होरपा डुङ रमस पा तेन्जिन लोडोस ग्याछ़ो से व्याकरण शास्त्र (शब्द विद्या), काव्य, अभिधान, ज्योतिष (गणीत एवं फलित), प्रमाण शास्त्र तथा आध्यात्म विद्या का अध्ययन पुरा किया।

सन् 1953 ई० में 25 वर्ष की आयु में युङडुङ बोन के छः शास्त्रों का अध्ययन कर आपने सर्वोच्च गेशे की उपाधि प्राप्त की।

सन् 1955 ई० 27 वर्ष की आयु में ग्यल रोङ के 18 राज्यों के अन्तर्गत ठो क्यब राजा के राजधानी डुग जुर नामक स्थान में पधार कर आपने युङडुङ बोन के कग्युर का दो प्रतिलिपि लाकर क्यङछ़ङ गोनपा को भेंट किया। अन्य तोनपा शेरब का द्वदाश लीला तथा खमछेन आदि ग्रन्थों को लाकर अपने माता–पिता के कृतज्ञार्थ के रूप में उन ग्रन्थों को जोङदोङ छ़ङ के पूजागृह में स्थापित किया।

सन् 1956 ई० में 28 वर्ष की अवस्था में ज़ अड़क में अड़क नङसल नमखा ग्यलछ़न नामक प्रसिद्ध लामा (गुरू) से अपने अधिकाधिक आगम–अभिषेक ग्रहण किया। इसके पश्चात् नीचले मठ रबलेग युङडुङ लिङ में पधार कर लमल्ह आचार्य से गोनपा के नियम अनुसार भिक्षु संवर ग्रहण की, भिक्षु नाम सङग्यस तेन्ज़िन दिया।

इसके पश्चात् ऊपरी मठ चङ टाशी मेनरी गोनपा में पधार कर मेनरी के 30वें मठाधीश तनपा लोडोस का दर्शन किया। उनसे चार तन्त्रों के आगम उपदेश प्राप्त की। इसी वर्ष के 10वें माह में ल्हसा जाकर डसपुङ गोमङ मठ के जुङछु खमछ़न से गोमङ डछ़ङ के उपाध्यय दोवा खनपो तथा जिनपा ग्याछ़ो नामक गुरू से तर्क विद्या तथा बौद्ध सिद्धान्त शास्त्र, भूमि एवं मार्ग के सिद्धान्त तथा प्रज्ञापारमिता शास्त्र का अध्ययन कर तर्क विद्या में पारंगत हुए।

सन् 1959 ई० में 31 वर्ष की आयु में भोटी पचांग अनुसार तीसरे माह के 10 वीं तिथि के दिन जब ल्हसा में विद्रोह हुआ। उसी रात्री में रिनपोछे एवं उनके अनुयायी डसपुङ गोनपा के पीछे स्थित गेफेल अुचे़ नामक पहाड़ के चोटी से होते हुए मेहु छ़ङ के गोनपा का दर्शन कर नेपाल की ओर आये।

सन् 1960 ई० में 32 वर्ष के आयु में भारत आने के क्रम में तिब्बत–नेपाल की सीमा पर स्थित छुमिक ग्याच़, लुडक, जोंड सरपा, दोलपो छ़गा, तरब स्रीब छोग, समलिङ गोनपा, छो पुमो, बरले आदि नेपाल में स्थित प्राचीन बोन गोनपाओं के आचार्यों से आपने अनेक महत्वपूर्ण आगम अभिषेक, उपदेश आदि ग्रहन की। उस समय बोन धर्म के महत्वपूर्ण एवं मूल्यवान शास्त्र ग्रन्थों को दिल्ली में लाकर पुनःमुद्रित की। यहाँ से मूल्यवान ग्रन्थों को पुनःमुद्रित कर पश्चिमी देशों के विभिन्न ग्रन्थालयों तथा सांस्कृतिक अध्ययन केन्द्रों में भेजा।

सन् 1961 ई ० में 33 वर्ष के आयु में प्रो० स्नेल ग्रोव के अनुरोध को स्वीकारते हुए आपने लंदन विश्वविद्यालय में आचार्य (प्रोफेसर) के पद को सुशोभित करते हुए बोन धर्म एवं तिब्बती भाषा तथा संस्कृति की शिक्षा दी। तीन वर्ष तक लंदन में रहते हुए अध्यापन के कार्य के साथ–साथ आप ने भी वहाँ पर अंग्रेजी भाषा सीखी। इंग्लैण्ड़ निवास के दौरान आपने विभिन्न देशों के विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमों में भाग

लिया। विशेषकर इसाई–धर्म के छठे पोप पोल से भेंट कर बोन एवं यीशु के धर्मों के सार का आदान–प्रदान किया।

सन् 1963 ई० में 35 वर्ष के आयु में इंग्लैण्ड से पुनः भारत लोटे। परम पावन 14 वें दलाई लामा जी ने आपको मंसुरी स्थित तिब्बती शरणार्थी विद्यालय के प्रधान अध्यापक नियुक्त किया। आपने प्रधान अध्यापक के रूप में तीन साल तक आपनी सेवा दी।

सन् 1967 ई० में 38 वर्ष की आयु में अपने मित्र तिब्बती भाषा के विद्वान पीर कवारन के आमंत्रण पर आप नौर्वे गये । यहां पर आपने ओसलो विश्वविद्यालय में तिब्बती इतिहास तथा धर्म की शिक्षा दी।

सन् 1968 ई० में 39 वर्ष की आयु में धोलंजी में मुख्य रूप से रबलेग युङडुङ लिङ गोनपा के महाउपाध्यय शेरब तनपई ग्यलछ़न सहित योङजिन थुबो सङग्यस तन्ज़िन, लोबपोन तज़िन नमदग, चे़डुग गोनपा के अपाध्यय चो़नडुस ग्यलछ़न, छुगछो गोनपा के उपाध्यय युङडुङ ग्यलछ़न, पला कुनस़ङ ग्यलछ़न, लामा युङडुङ दुद दुल, देला युङडुङ नमग्यल, डङस्रोङ छुलठीम नमदग, डङस्रोङ छुलठीम समतन, गेर्गन शेरब डगस पा, गेर्गन छुलठीम येशे, अुज़द ग्यलछ़न छोग लेगस, ग्राम प्रधान सङग्यस नमग्यल आदि सभी बोन धर्मावलम्बियों के द्वारा बोन पराम्परा अनुसार मेनरी के मठाधीश का विधिवत् चयन किया गया। जिसमें आप मेनरी गोनपा के 33वें मठाधीश एवं बोन धर्मावलम्बियों के सर्वोच्च गुरू चुने गये।

सन् 1969 में 40 वर्ष की आयु में नौर्वे से सिरमौर जिला में स्थित धोलंजी नामक स्थान में पधार कर भोटी पचांग अनुसार प्रथम माह के पूर्णिमा के दिन अर्थात् 4 मार्च के सुबह युङडुङ लिङ गोनपा के महाउपाध्याय तथा चे़डुग खेन रिनपोछे आदि से पूर्ण भिक्षु संवर ग्रहन कर लगभग 11 बजे आपको युङडुङ बोन धर्म के सर्वोच्च गुरू एवं

मेनरी गोनपा के 33वें मठाधीश के रूप में आपका आसन अभिषेक कर लुङतोग तनपई ञिमा नाम दिया गया।

सन् 1970 ई० में 42 वर्ष की आयु में आपने धोलंजी में मेनरी गोनपा को भारत में पुनः स्थापित की। तिब्बत में स्थित ऊपरी गोनपा की परम्परा अनुसार अध्ययन–अध्यापन की परम्पारिक व्यावस्था को सुचारू रूप से स्थापित की।

सन् 1972 ई० में 44 वर्ष की आयु में गोनपा एवं गाँव दोनों के लिए एक नया औषधालय की स्थापना की। जिसका लाभ गोनपा के भिक्षुओं सहित ग्रामीन एवं धोलंजी के आस–पास के अन्य ग्रामीनों को भी प्राप्त हुआ।

सन् 1975 ई० में 47 वर्ष की आयु में आपने नव युवक–युवतियों के लिए धोलंजी में भारत सरकार द्वारा संचलित केन्द्रीय तिब्बती विद्यालय की स्थापना की। स्थानीय बच्चे सहित तिब्बत तथा हिमालयी क्षेत्र के गरीब एवं असहाय छात्रों के लिए 'बोन चिल्ड्रेन वेल्फेयर सेंटर' की स्थापना कर सभी को बोन परम्परा अनुसार धार्मिक एवं आधुनिक शिक्षा प्राप्त करने का सुअवसर प्रदान की। आपने आज तक हजारों विद्यार्थीयों को इस कार्य के माध्यम से अनेक लाभ पहुँचाया।

सन् 1978 ई० में 50 वर्ष की आयु में 12 अक्तूबर के दिन परम पावन 14वें दलाई लामा जी के संस्तुति अनुसार आपको तिब्बती सरकार द्वारा बोन धर्म के सर्वोच्च गुरू का मान्यता प्रदान की। इसी वर्ष मेनरी गोनपा में आपने 'युङडुङ बोन डलेटिक स्कूल' की स्थापना की। जहाँ सूत्र, तन्त्र तथा परम्पारिक पंच महाविद्या के अध्ययन कर गेशे उपाधि प्रदान करने की निर्णय लिया।

सन् 1979 ई० में 51 वर्ष की आयु में 2nd International Association for Tibetan Studies का आयोजन university of Oxford में हुआ था। आप इसमें भाग लेने वाले प्रथम तिब्बती भिक्षु थे।

सन् 1987 ई० में 59 वर्ष की आयु में मेनरी गोनपा के पूर्व मठाधीशों ने आपने जीवन काल में एक महासिद्धि पूजा अनुष्ठान स्थापित करने की परम्परा को आगे बढ़ते हुए आपने भी 'ठोबो होदजेर खिल वई डुबछेन' नामक महासिद्धि पूजा अनुष्ठान की स्थापना कर सर्वत्र प्रसिद्धि को प्राप्त की। इसी वर्ष आपके मार्गदर्शन में 'बोन–गो' नामक बोन के वार्षिक पत्रिका प्रकाशित हुआ। जिसका सम्पादक लाठी ञिमा डगपा रिनपोछे तथा प्रयोजक खसङुब ग्याछ़ो थे। अन्य वाराणसी स्थित केन्द्रीय तिब्बती विश्वविद्यालय में बोन धर्म के अध्ययन–अध्यापन हेतु विश्वविद्यालय के अध्ययन मंडली के साथ विचार विमर्श कर नया विभाग 'बोन अध्ययन विभाग' की स्थापना की।

सन् 1988 ई० में 60 वर्ष की आयु में आपने परम पावन 14वें दलाई लामा जी को मेनरी गोनपा में आमंत्रित किया। परम पावन 14वें दलाई लामा जी ने यहाँ के अध्ययन–अध्यापन की गुणवत्ता को देखा। अत्यन्त खुश होकर उन्होंने सरकार द्वारा गेशे की उपाधि को औपचारिक मान्यता प्रदान करने की घोषणा की। अन्य इसी वर्ष विभिन्न स्थानों से शिक्षा ग्रहण करने हेतु आने वाले बोन छत्र–छत्राओं के लिए 'बोन चिलडेन होम' की स्थापना की।

सन् 1992 ई० में ग्यलवा ञममेद रिनपोछे के जन्म तिथि के दिन यङतोन गेशे ठीनलस ञिमा को पल शेनतन मेनरी लिङ (मेनरी गोनपा) के आचार्य नियुक्त किया।

सन् 1994 ई० में 64 वर्ष की आयु में भारत से पहली बार तिब्बत गए। तिब्बत स्थित मेनरी गोनपा में ग्लवा मेनरी के स्वर्ण आसन पर आसीन

हुए। अन्य ऊपरी, नीचे एवं मध्य तिब्बत के विभिन्न स्थानों पर पधार कर युङडुङ बोन के गोनपाओं में आगम, अभिषेक एवं उपदेश प्रदान कर सभी श्रद्धालुओं को लाभ पहुँचाया।

सन् 1996 ई० में 68 वर्ष की आयु में तिब्बत की यत्रा की। उस समय मेनरी गोनपा, युङडुङ लिङ, खुङपो रिच़े डुग, तेङछेन गोनपा, होर गोनपा, पछ़द गोनपा तथा पुला आदि गोनपाओं में पधारे। ञन रोङ प्रान्त के सोगदे बोन गोन तथा शरी गोनपाओं में पधारे। अपने जन्म स्थान ज़िङछु में पधार कर वहाँ पर स्थित छोटे–बडे सभी गोनपाओं में प्राणी हित के अनेक कार्य को किया।

सन् 1997 ई० में 69 वर्ष की आयु में मेनरी गोनपा में 'युरू के छद च़ोंद छेनमो' की परम्परा को स्थापित कर शीत काल में एक माह तक विशेषकर यरू के शास्ता द्वारा रचित प्रामण शास्त्रों के अध्ययन–अध्यापन की परम्परा को स्थापित की।

सन् 2001 ई० में 73 वर्ष की आयु में ज़ेरू के गेशे तनपा युङडुङ को नेपाल स्थित ठिर्तेन नोर्बु चे़ गोनपा के उपाध्यय के पद पर नियुक्त कर आसन अभिषेक की। इसी वर्ष बोन भिक्षुणियों के लिए धोलंजी स्थित मेनरी गोनपा के सामने दूसरे पहाड़ पर 'रन्दा मनलिङ' नामक भिक्षुणी गोनपा की स्थापना की। यह भारत में प्रथम बोन भिक्षुणी गोनपा है।

सन् 2003 ई० 75 वर्ष की आयु में मेनरी गोनपा में 'युङडुङ बोन डलेटिक स्कूल' के 25वीं वर्षगँठ को विस्तार से मनाया। इसी वर्ष के शीत काल में सभी बोन धर्मावलम्बियों के प्रार्थना पर बोन धर्म के गुह्य आदि सभी इष्ट देवों के विस्तार पूर्वक आगम अभिषेक प्रदान की।

सन् 2004 ई० 76 वर्ष की आयु में हिमाचल प्रदेश के राज्यपाल महामहिम विष्णु सदाशिव कोगजे को मेनरी गोनपा के 12वीं गेशे

उपाधि समारोह के मुख्य अतिथि के रूप में आमत्रित किया। जून माह में सफलता पूर्वक तिब्बत की तीसरी बार यत्रा कर श्रद्धालुओं के इच्छा की पूर्ति को करते हुए अनेक हित के काय को सम्पन्न किया।

सन् 2005 में धोलंजी में साधना अभ्यास करने वोलों के लिए 'सङ ङगस गोमडुब लिङ' नामक साधना अभ्यास केन्द्र की स्थापना प्रारम्भ कर 2011 में पूर्ण निर्माण की।

सन् 2007 ई० में 79 वर्ष की आयु में आपने मेनरी में 'युङडुङ बोन गी पेज़ो छेनमो' नामक एक विशाल ग्रन्थालय की स्थापना कर परम पावन 14वें दलाई लामा जी को उदघाटन समारोह में मुख्य अतिथि के रूप में अंमत्रित किया। जिसमें बोन एवं बौद्ध धर्म के त्रिपिटको का संग्रह है। अन्य हजारों की संख्या में प्राचीन एवं नवीन ग्रन्थों के साथ–साथ अति दुलर्भ, धार्मिक एवं सांस्कृतिक धरोहर को संग्रहीत कर भावी पीढ़ियों के लिए सुरक्षित कर रखा है।

सन् 2010 ई० में 82 वर्ष की आयु में युरोप स्थित फ्रांस में परम पुज्यनीय मेनरी योङज़िन रिनपोछे के द्वारा स्थापित बोन अध्ययन केन्द्र 'शेनतन दरग्यस लिङ' के गुरू शिष्यों के निमंत्रण पर वहाँ पधार कर बोन धर्म के भविष्य के योजनाओं पर मेनरी योङज़िन रिनपोछे के साथ कफी चर्चा की।

सन् 2011 ई० में मैरे द्वारा प्रार्थना करने पर रिनपोछे ने 'युङडुङ बोन की वेबर्स्इट' (www.theyungdrungbon.com). नव निर्मित वेबर्स्इट का उदघाटन किया।

सन् 2013 ई० में 84 वर्ष की आयु में ग्यलवङ कर्मापा उर्ग्यन ठिनलस दोर्जे रिनपोछे को मेनरी गोनपा में आमंत्रित किया। मेनरी गोनपा में आमंत्रित कर गोनपा की दर्शन के साथ–साथ अध्ययन–अध्यापन की

विषयों से अवगत कराया। जिस पर ग्यलवङ कर्मापा जी भी अत्यन्त प्रसन्न हुए।

सन् 2014 ई० में 86 वर्ष की आयु में प्राचीन बोन परम्परा अनुसार चिकित्सा विद्या क्षेत्र में अध्ययन–अध्यापन के लिए उच्च चिकित्सा अध्ययन केन्द्र 'सोरिग बुम शि़ई थोलोब मेनरी लिङ' नामक की स्थापना की। जिसकी मान्यता केन्द्रीय तिब्बती आयुष प्रशासन परिषद से प्राप्त है।

सन् 2016 ई० में 88 वर्ष की आयु में शीत काल में थेड़े से अस्वस्थ होने पर अमेरिका में स्थित बोन अध्ययन केन्द्र 'युङडुङ बोन शेनलिङ' के निमंत्रण पर स्वस्थ्य लाभ हेतु अमेरिका गाये। साथ ही साथ अपने आपने अमेरिका निवास के दौरान वहाँ स्थित अनुयायियों को आगम अभिषेक आदि प्रदान की।

14 सितम्बर 2017 के सांयकाल 6 बजकर 25 मिनट पर आपने जीवन लीला को समाप्त कर निर्वाण प्राप्ति के लीला को प्रदर्शित किया। इससे तीन दिन पहले आपने इच्छा अनुसार सभी स्कूली बच्चों को बुलाकर उनसे भेंट की, उन्हें मिठाई दिया। अगले दिन आपने पुनः सभी ग्रामीन से भेंट की। 14 सितम्बर के सुबह भी आपका सभी भिक्षुओं को दर्शन देकर अचिन्तनीय लीला को प्रदर्शित की।

परम पूज्नीय रिन्पोछे जी ने आपने जीवन काल के छोटी सी अवधि में पर कल्याण के ऐसे असंख्य कार्यों को किया, जिसका यहाँ वर्णन करना सम्भव नहीं है। विशेषकर विश्व को तिब्बत के प्राचीन धर्म 'बोन' से परिचय कराया। संक्षेप में 89 वर्ष की आयु तक अपने नव युवक–युवतियों को प्राचीन एवं आधुनिक शिक्षा ग्रहण करने हेतु न केवल सुवसर प्रदान की अपितु सैंकोड़ो विद्वानों को पैदा कर गेशे की उपाधि दी। मेनरी गोनपा से गेशे की उपाधि प्राप्त कर अनेक विद्वान

भिक्षु आज तिब्बत के विभिन्न बोन गोनाओं में उपाध्यय एवं आचार्य के पद पर आसीन हैं। अन्य विश्व के विभिन्न प्रन्तों में स्थित बोन धर्म के अध्ययन केन्द्रों पर अपने मुल्यवान सेवा को दे रहें हैं। अपने जीवन काल में वे सदा धर्म को लेकर तटस्थ धारणा रखते थे। आप सदा ही सादा (सरल) जीवन व्यतीत करते थे, एवं उच्च विचार के धनी थे।

कारमपा ठि युङडुङ के द्वारा भोटी पचांग अनुसार 25 वीं तिथि 2017 के दिन मेनरी गोनपा से प्रकाशित।।

।। भवतु सर्व मंगलम्।।

A short Biography of His Holiness the 33rd abbot of Menri, Lungtok Tenpei Nyima Rinpoche

The supreme head of Yungdrung Bon tradition, the 33rd abbot His Holiness Gyalwa Menriwa Lungtok Tenpei Nyima Pal Zangpo Rinpoche was born on the full-moon day of the fifth Tibetan month (22nd June) in 1929 in Amdo Sharkhok in Tibet in the family of Jongdong as a son of Mr. Jongdong Gyalo and Mrs. Barongza Tsomo. His child name was Lama Thar.

At the age of 7 in 1935, he went to Kyangtsang monastery and learned basic Tibetan readings and writings, chanting ritual texts, performing rituals, drawing and building mandala, etc. there with his first teacher Chatsang Sungthar.

At the age of 13 in 1941, he became well versed in monastic rituals including chanting prayer and playing ritual instruments. At that time, his mother left this world due to severe illness and therefore he became much interested in learning medicines. He studied various aspects of Tibetan medicines and its diagnoses with Tenpa Lhundrup. As to return his mother's kindness, he generously provided free medical treatment to the people of Zungchu as well as many other regions.

At the age of 14 in 1942, he received instruction on the preliminary practices of Bon from Sherab Tenzin of Nangzhig monastery in Ngawa county. He practised the nine-hundred thousands preliminary practice three times.

At the age of 16 in 1944, the head teacher of Gamal monastery Ponlob Sherab Phuntsok gave him the name Sherab Tsultrim, as the Ponlob saw some auspicious signs in his dream. It has been also heard that His Holiness the 33rd abbot was recognised as reincarnation of the scholar Khayak, which he refuse to accept.

At the age of 17 in 1945, he received the 25 vows of novice monk from Kyangtsang Lama Sherab Tenpai Gyaltsen and received a new name Sherab Namdak. He studied with Horpa Drungrampa Tenzin Lodoe Gyatso and learned Tibetan grammar, lexicography, art of poetry, astrology and astronomy, some Bon philosophical and doctrinal texts.

At the age of 25 in 1953, he was awarded the highest academic degree "Geshe" after he successfully completed his exam and studies on the six great treatises of Bon tradition.

At the age of 27 in 1955, he travelled to Drugzur, the city of the King Trokhyab and one of the eighteen principalities of Gyalrong, and bought two copies of the block-print of Bonpo Kanjur and donated to Kyangtsang monastery. He also bought the books on the life of Tonpa Shenrab, Twelve rituals cycles and the collection of Khamchen texts to fulfil his mother's wish and kept in the temple library of his father Jongdong.

At the age of 28 in 1956, he received many textual instructions and empowerments from the famous Lama Alak Nangsal Namkha Gyaltsen from Dza Adrak. At that

time, he went to the second most important Bon monastery, Yungdrung Ling, and received the vows of novice monk from the Lamlha Ponlob and received another name Sangye Tenzin. Then he went to Tashi Menri monastery and had audience with the 30th abbot of Menri, Tenpa Lodoe, and received empowerment and instruction of the four cycles of Zhangzhung Nyengyu text. In the tenth Tibetan month of that year, he travelled to Lhasa and then he took shelter in Zungchu house of Drepung Gomang college and studied with Gen Jinpa Gyatso. He learned with proficiency in Buddhist debate and philosophical texts such as Tagrik, Logic text, Doctrinal texts, Seventy stanzas, Salam, Prajnaparamita, and so on.

At the age of 31 in 1959, during the uprising in Lhasa on the 10th of March, the abbot and his colleague Samten Karmay left Drepung monastery. Traveling and visiting Meutsang monastery on the route, they arrived Nepal.

At the age of 32 in 1960, on his way to India, he had travelled to Mustang and Dolpo and visited many important Bonpo monasteries and village in Muktinath, Lubra, Jomsom, Charka, Tarap, Sipchok, Samling, Phuksumdo, Barle, and received many teachings and initiations from the Bonpo Lamas living in those areas. At that time, he borrowed many rare and important Bonpo books preserved in those monasteries and reprinted them in Delhi. These books were distributed to many libraries and Tibetan culture centresaround the

world, which became important sources to study the religion and culture of Tibetan Bon tradition.

At the age of 33 in 1961, as invited by Prof. David Snellgrove, he taught Tibetan language, religion and culture of Bon tradition at SOAS, University of London. During his stay in Londonfor about three years, he also learned English. As he was very keen and open towards foreign cultures, he participated in various cultural gatherings of different countries. Also he had audience with the Pope Paul VI and discussed many important issues on the religious harmony.

At the age of 35 in 1963, he returned to India and as instructed by His Holiness the Dalai Lama, he worked as teacher of the first school established for Tibetan refugeesin Mussoorie (Uttarakhand).

At the age of 38 in 1967, as invited by his friend Tibetologist Prof. Per Kvaerne, he went to Norway to teach and research at the University of Oslo.

At the age of 39 in 1968, at the new Tibetan Bonpo settlement in Dolanji, the abbot of Yungdrung Ling monasteryKhenchen Sherab Tenpai Gyaltsen, Yongdzin Sangye Tenzin, Ponlob Tenzin Namdak, the abbot of Tsedruk monastery Tsondru Gyaltsen, the abbot of Chuktso monastery Yungdrung Gyaltsen, Patsang Lama Kunzang Gyaltsen, Zhutsang Lama Yungdrung Gyaltsen, Lama Yungdrung Dudul, Dege Lama Yungdrung Namgyal, Drangsong Tsultrim Namdak,

Drangsong Tsultrim Samten, Gegan Sherab Drakpa, Gegan Tsultrim Yeshe, prayer leader Gyaltsen Chokleg, head of the Bonpo settlement in Dolanji Sangye Namgyal and many Bonpo Lamas and Tulku gathered and discussed thoroughly on the process of selecting the successor of the late 32nd abbot of Menri. They have collected the names of many Bonpo Lamas and Geshes, and through a very special ritual of selection process for several days, Sangye Tenzin was appointed on the golden throne of Nyamed Sherab Gyaltsen as the next abbot ofMenri monastery.

At the age of 40 in 1969, Sangye Tenzin returned to Menri monastery from Norway. On the full moon of the first Tibetan month (4th March), he received the complete vows of fully ordained monk from the abbot of Yungdrung Ling monastery and the abbot of Tsedruk monastery. Thereupon, around 11am, he was enthroned on the golden throne of Menri monastery, as the 33rd abbot who would also be the supreme head of all the Bonpo followers and the chief of all the Bonpo Lamas both in exile and in Tibet. He received his new name Lungtok Tenpai Nyima Palzang po.

At the age of 42 in 1970, he initiated the construction of the main temple of Pal Shenten Menri Ling at the New Thopgyal settlement in Dolanji, and engaged himself actively in restoration and preservation of the study and practice ofTashi Menri monastery in Tibet.

At the age of 44 in 1972, he has opened a dispensary in the monastery for the Bonpo settlers. He distributed the medicines freely not only to the Tibetans, but also to the Indian locals living nearby.

At the age of 47 in 1975, he initiated the foundation of the Central School for Tibetan Dolanji, the administration part of which has been later handed over to the Government of India. The abbot also created a valuable platform of learning for the children of Bonpo families from Tibet and from Himalayan regions, where one can without any fee learn modern education along with traditional culture and religion of Yungdrung Bon.

At the age of 50, on the 10th of the 12th Tibetan month 1978, he was recognised as the supreme head of Yungdrung Bon tradition by the Tibetan Government in Exile with the recommendation of His Holiness the Dalai Lama. In the same year, he established a Yungdrung Bon Dialectic School, and initiated a plan of longterm course on Bon philosophical studies and traditional sciences which would be ended with an award of Geshe degree.

At the age of 51 in 1979, he attended the seminar of 2nd International Association of Tibetan Studies at the University of Oxford. He was the first Tibetan monk who participated in the International Association of Tibetan Studies.

At the age of 59 in 1987, following footsteps of the predecessor abbots of Menri monastery, he

commissioned to hold the Great prayer festival "Trowo Ozer Kyilwei Drubchen". During that occasion, the first ever academic Journal of Bon studies titled "Bon-sgo"was launched as Rinpoche instructed, and published as edited by the abbot of Latri monastery Nyima Drakpa and sponsored by Rinpoche's nephew Khedrup Gyatso. In the same year, the resolution to establish the department of Bon at the Central Institute of Higher Tibetan Studies in Varanasi was realised after meeting and discussion with the board of the Institute.

At the age of 60 in 1988, the abbot invited His Holiness the Dalai Lama to visit Menri monastery. When the successful achievements of Yungdrung Bon Dialectic School were presented before the Dalai Lama, he was very pleased and expressed his commitment to give the government's formal recognition for the Geshe degree awarded at Menri monastery. In that year, the abbot commissioned another project to build a Bon Children Home to provide living and caring facilities to all the Tibetan Bonpo children coming from distance for education.

At the age of 64 in 1992, the authority of Gyalwa Menriwa appointed and enthroned Yangton Geshe Trinlay Nyima as the head teacher of Pal Shenten Menri monastery on the occasion of a birth anniversary of the first abbot of Menri Nyamed Sherab Gyaltsen and Marong Geshe Nyima Wangyal as the abbot of Triten Norbutse monastery in Kathmandu. In summer of this year, following the advice of His Holiness, the

association of Bon teacher and students in the Central Institute of Higher Tibetan Studies in Varanasi was established and registered under the name Yungdrung Bon Students Committee.

At the age of 66 in 1994, His Holiness made his first return visit to Tibet after the cultural revolution in Tibet. He visited then Tashi Menri monastery and sat on the golden throne for the first time at the monastery. He travelled also to many Bonpo monasteries in other part of Tibet and blessed many Bonpos with empowerment and instruction.

At the age of 68 in 1996, he visited second time to Tibet. He had visited Tashi Menri monastery, Yungdrung Ling monastery, Khyungpo Ri Tsedruk, Tengchen monastery, Hor Luphuk monastery, Patsang monastery, Pula monastery, Sogde Bon monastery in Nyenrong county, Shari monastery, as well as his hometown Zungchu and blessed many Bonpo followers in these areas.

At the age of 69 in 1997, he commissioned teachers of Menri to hold the first special philosophy course "the Great Yeru debate," during which all the student-monks of Menri monastery study and debate focusing on the work of teachers from Yeru Wensakha monastery for the period of one month in winter.

At the age of 73 in 2001, he appointed and enthroned Jeru Geshe Tenpa Yungdrung as the abbot of Triten Norbutse

monastery in Kathmandu. In the same year, he also founded the nunnery Ratna Menling in Dolanji.

At the age of 75 in 2003, the Yungdrung Bon Dialectic school celebrated the 25th anniversary of its foundation. During that occasion, His Holiness the Gyalwa Menriwa had bestowed upon the followers of Bon religion around the world the outer, inner and secret empowerments of Bon tutelary deities as they requested.

At the age of 76 in 2004, he invited the governor of Himachal Pradesh, Vishnu Sadhashiv Kokje, as the chief guest at the 12th Geshe degree ceremony of Menri monastery. In June, he successfully visited Tibet for the third time and fulfilled the wishes of many Tibetans with his warm blessing and teaching.

In 2005, he founded the meditation centre for lay practitioners and the building of which was completed in 2011. This is now a congregation hall for all the Bonpo lay practitioners living in the settlement and presently they gather on every important religious events.

At the age of 79 in 2007, when the construction of the new Yungdrung Bon Library was completed, he invited His Holiness the Dalai Lama to inaugurate the library building. His Holiness the Dalai Lama was very impressed seeing the library containing many wonderful collections of books from all Tibetan Buddhist schools beside Bon Kanjur and Tenjur, and praised the abbot for this great achievement.

At the age of 80 in 2008, the residence of His Holiness Gyalwa Menriwa hosted the great wrathful and peaceful rite of Phurpa cycle and the rite of medicine Buddha Dutsi Ozer Barwa.

At the age of 82 in 2010, His Holiness the abbot visited Shenten Dargye Ling in Blou, France, as requested by the students and practitioners of the Bon centre, which was founded by His Eminence Yongzin Lopon Tenzin Namdak. That was a great opportunity for the two foremost Bon teachers to discuss about the future of Bon religion.

At the age of 83 in 2011, His Holiness Gyalwa Menriwa commissioned to create a new website called the Yungdrung Bon (www.theyungdrungbon.com). This website has been launched as an important platform to spread the teachings and regular news of Menri monastery as well as of other Bonpo communities on air to the entire world.

At the age of 85 in 2013, the abbot invited His Holiness the 17th Gyalwang Karmapa Ogyen Trinley Dorje to Pal Shenten Menri monastery. His Holiness the 17th Gyalwang Karmapa was very impressed and delighted when he witnessed many important Bonpo holy objects and artefacts preserved in the monastery.

In the same year, between 18th October until 16th November for the period of a month, His Holiness the

abbot gave the entire empowerment of the tutelary deities of Bon according to the outer tantra and of the five primary deities of the inner tantra as organised by the Yungdrung Bon Dialectic School.

At the age of 86 in 2014, the abbot established the medical college of Sorig Bumzhi at Menri monastery and appointed its staff members. At the moment, the college has around 15 regular students and it has recently been registered under the medical council of Central Tibetan Administration.

At the age of 87since August 2015, he became physically unwell and the monks at the Menri monastery performed the rites of Phurpa deity and hundred thousand offerings to the queen deity Sipa Gyalmo, for the quick recovery from his illness.

At the age of 88 in2016, since his physical condition shows little sign of improvement, Bon Shen Ling and its head Chongtul Geshe Tenzin Namgyal took full responsibility to invite His Holiness the abbot to USA for medical check up in American hospitals. In the spring of that year at the end of the week-long ritual of Sherab Mawe Senge, he has given his last empowerment of the wisdom deity to all the people of the Bonpo settlement in Dolanji.

At the age of 89 on the 14th of September 2017 at 6.25pm, he entered peacefully into a state of Nirvana and began his Thugdam meditation at his residence of Pal Shenten

Menri monastery. Three days before leaving this worldly existence, he called for all the school children as his wish to see them for the last time and gave them sweet as goodbye gift. On the next day, he blessed all the village people from the settlement and bid them farewell. On the morning of the 14th, he gave audience to all the monks.

In brief, he has taught and spread Bon teaching widely all over the world until his age of 89 years old. He has provided opportunity for both modern and traditional education to many younger generations, and produced hundreds of highly educated ones and awarded them Geshe degrees. Many graduates from Menri monastery were sent to serve as the abbot or teacher of the Bonpo monasteries in different parts of Tibet, Nepal and India. He has produced a number of well trained teachers who lead the Bon centres in the West and a number of scholars who teach and research at the Universities. In brief, his kindness is immeasurable as he has fostered thousands of young people who came to Pal Shenten Menri monastery from different parts of the world. He has also written a number of works. This includes Chronology of the Bonpo masters, various praises and verses, and some supplements to the ritual guidebooks.

by Tri Yungdrung from Menri monastery on 25th of the 7th month in 2017.

All the good wishes!

སློབ་སྟོན་པ།
༄སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ།
བཤད་སྒྲུབ་མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་དོན་འགྲུབ།

རྩོམ་སྒྲིག་པ།
ཁྲི་གཡུང་དྲུང་།

དཔེ་གཟུགས་ཇུས་བཀོད་པ།
ཀྱིར་ནག་ཚང་།

༄རྒྱལ་བ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་ཤུབ་བསྡུས་བཞུགས།

དཔར་གཞི་སྒྲིག་ཐེངས།	2017ལོར་དཔར་གཞི་དང་པོར་བསྒྲིགས།
དཔར་ཐེངས་དང་པོ།	2017ལོར་ལྡི་ལི་གསར་པ་ལ་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
དཔར་ཁང་།	ནོར་བུ་གྲཱ་ཕིགས་དཔར་སྐྲུན་ཁང་།
དཔར་ཤོག	85 gsm NSHB
དཔར་གྲངས།	01-500

པར་དབང་སྒེར་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་དཔར་འདེབས་གནང་མི་ཆོག